

Bahasa Indonesia

Tekstboek

Rahman Syaifoel

Basiscursus
Indonesisch

uitgeverij
coutho

Bahasa Indonesia

Basiscursus Indonesisch

TEKSTBOEK

Rahman Syaifoel

uitgeverij | C
coutinho

bussum 2022

Oefenboek en website

Bij deze cursus hoort een oefenboek en een website met interactieve oefeningen, audio-opnamen en een docentenhandleiding: www.coutinho.nl/indonesia.

© 2013 Uitgeverij Coutinho bv

Alle rechten voorbehouden.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor de readerregeling kan men zich wenden tot Stichting UvO (Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties, www.stichting-uvo.nl). Voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in knipselkranten dient men contact op te nemen met Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, www.stichting-pro.nl).

Eerste druk 2013, tweede oplage 2022

Uitgeverij Coutinho

Postbus 333

1400 AH Bussum

info@coutinho.nl

www.coutinho.nl

Opmaak binnenwerk: studio Pietje Precies bv, Hilversum

Omslag: Linda van Putten, Maartensdijk

Foto's: zie voor een illustratieverantwoording www.coutinho.nl/indonesia

Noot van de uitgever

Wij hebben alle moeite gedaan om rechthebbenden van copyright te achterhalen. Personen of instanties die aanspraak maken op bepaalde rechten, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met de uitgever.

ISBN 978 90 469 0343 8

NUR 630

Voorwoord

Hoewel de Republiek Indonesië al sinds 1945 bestaat, is de relatie tussen Nederland en Indonesië nog steeds bijzonder. Vanwege de gedeelde geschiedenis zijn er nog veel Nederlanders die een bijzondere band hebben met het land en vaak ook nog persoonlijke contacten hebben met Indonesiërs. Daarnaast is Indonesië een populaire vakantiebestemming en wordt het een steeds interessantere zakenpartner. Voor veel Nederlandstaligen is het dus zinvol en leuk om de basis van de Indonesische taal onder de knie te hebben.

Ik woon al jaren in Nederland en heb door de jaren heen met plezier aan heel wat mensen les gegeven. Daarbij heb ik gemerkt dat er niet veel geschikte Indonesische cursussen zijn, gericht op de alledaagse communicatie. Deze cursus is ontwikkeld om te voorzien in die behoefte.

Met dit boek, het bijbehorende oefenboek en de website kunnen cursisten in vrij korte tijd de beginselen van het Indonesisch leren. Ze leren kleine gesprekjes te voeren en eenvoudige teksten te lezen en te schrijven, zowel informeel als zakelijk. Daarnaast wordt er ook veel aandacht besteed aan de Indonesische cultuur. Zo raken de cursisten gedurende de cursus vertrouwd met de taal, het land en de cultuur. Hiermee kunnen ze in Indonesië aankomen!

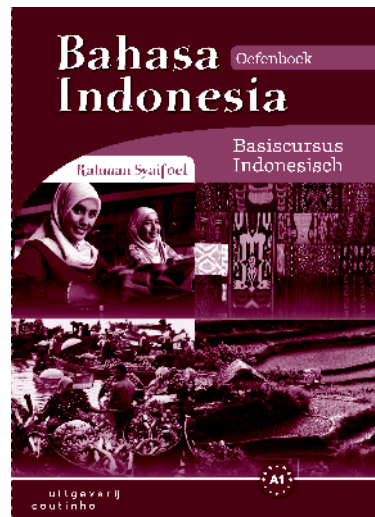
Graag bedank ik Annemarie de Jong, Ria Lumban Tobing en Barbara Zuidema voor hun zinnige correcties en suggesties.

Opbouwende kritiek, verbeteringen en aanvullingen zijn van harte welkom! Neem contact op via de website bij dit boek (www.coutinho.nl/indonesia).

Rahman Syaifoel
juli 2013

Bahasa Indonesia bestaat uit dit **tekstboek**, een **oefenboek** en een **website**.

Het **oefenboek** sluit aan op het tekstboek en bevat dezelfde elf hoofdstukken. Met de oefeningen uit het oefenboek kun je zelfstandig trainen wat je in het tekstboek hebt geleerd. Aan het eind van elk hoofdstuk is een checklist opgenomen waarmee je kunt nagaan in welke mate je de aangeboden stof uit dat hoofdstuk beheerst. Achter in het werkboek worden de antwoorden van de oefeningen gegeven.

Op de **website** bij dit boek kun je de teksten, uitspraak oefeningen en liedjes uit het boek beluisteren. Verder is er een verzameling digitale oefeningen te vinden en docenten kunnen er een docentenhandleiding aanvragen.

Bahasa Indonesia - Basiscursus Indonesisch

Bahasa Indonesia is een methode Indonesisch voor volwassenen, waarin de mondelinge communicatie centraal staat. De cursisten leren Indonesisch spreken, lezen en schrijven aan de hand van dialogen, beeldmateriaal, liedjes en gevarieerde opdrachten. Er wordt gewerkt tot niveau A1/A2 (FRK).

Coutinho > Bahasa Indonesia - Basiscursus Indonesisch > Studiemateriaal

Bahasa Indonesia - Basiscursus Indonesisch

- > Studiemateriaal
- > Audio
- > Oefenen
- > Illustraties
- > Docenten

Welkom!

Kies een onderdeel om verder te gaan.

Audio

Oefenen

Illustraties

Inhoud

	Inleiding	9
1	Abjad dan ucapan Alfabet en uitspraak	12
2	Tukar alamat Adressen uitwisselen	22
3	Bertanya Vragen stellen	36
	Pelajaran ulangan 1-3 Herhaling les 1-3	49
4	Ya dan tidak Ja en nee	52
5	Berkenalan Je voorstellen	68
6	Berlibur di Bali Vakantie op Bali	84
	Pelajaran ulangan 4-6 Herhaling les 4-6	101
7	Transportasi, arah jalan Vervoer, de weg vragen	104
8	Berbelanja Boodschappen doen	118
9	Di pasar Op de markt	132
	Pelajaran ulangan 7-9 Herhaling les 7-9	146
10	Nonton film di bioskop Naar de bioscoop	148
11	Keluarga Familie	162
	Penutup Tot slot	180
	Vertaling van de teksten	184
	Grammaticaoverzicht	193
1	Zelfstandig naamwoord	194
2	Telwoorden	195
3	Voornaamwoorden	198
4	Werkwoorden	202
5	Voorzetsels	204
6	Voegwoorden	208
7	Voorvoegsel ber-	209

8	Mededelende zinnen	211
9	Vraagzinnen	212
10	Ontkennen	213
11	Bevestigen	214
12	Woordvolgorde	215
13	Constructies met yang	216
14	Tijdsaanduidingen	217
15	Classificeren	222
16	Vergelijken	223
17	Beleefdheidsformules	224
 Woordenlijst Nederlands-Indonesisch		 225
 Woordenlijst Indonesisch-Nederlands		 235

Inleiding

De taal

Het *Bahasa Indonesia*, oftewel het Indonesisch, is de officiële gesproken en geschreven taal van de Republiek Indonesia. Zeg dus niet dat je *bahasa* spreekt, dit betekent alleen ‘taal’ en een taal spreken we allemaal!

Het Indonesisch is ontwikkeld uit het Maleis, een streektaal uit het gebied rondom de Riau-eilanden die al sinds eeuwen wordt gebruikt als omgangstaal tussen bevolkingsgroepen op verschillende Indonesische eilanden. In de koloniale tijd werd deze taal ook veel gebruikt door handelaren, zeelieden en ambtenaren.

In Indonesië worden nog altijd meer dan zeventienhonderd verschillende talen gesproken en geschreven. In 1945 werd het Indonesisch aangewezen als de algemene taal voor alle Indonesiërs. Het is de taal van de overheid en de officiële taal in het onderwijs, van basisschool tot universiteit. Ook de Indonesische media worden erdoor gedomineerd. In de grote steden spreekt men vooral Indonesisch. In kleinere steden en dorpen spreken mensen vaak hun eigen streektaal, maar bijna iedereen beheerst daarnaast het Indonesisch.

Het Indonesisch lijkt veel op het *Bahasa Kebangsaan*, de nationale taal van Maleisië. Als je Indonesisch spreekt, kun je ook met mensen in Maleisië communiceren. Sinds 1972 hanteren beide talen ook dezelfde officiële spelling. Het is vanwege zijn enorme verspreidingsgebied niet verwonderlijk dat het Indonesisch vele varianten kent, die allemaal sterk zijn beïnvloed door de streektalen. In dit boek behandelen we alleen het standaard Indonesisch, dat overal goed wordt begrepen.

De cultuur

De historische en culturele band tussen Nederland en Indonesië is sterk, maar er is tegenwoordig helaas weinig culturele samenwerking tussen beide landen en Nederlanders en Indonesiërs weten over het algemeen maar weinig van elkaars cultuur.

Een nieuwe taal leren brengt per definitie met zich mee dat je een andere cultuur gaat leren kennen. In deze cursus wordt daarom ook aandacht besteed

aan de Indonesische cultuur en aan de verschillen met Nederland. Hopelijk draagt dit boek zo bij aan een beter begrip en meer respect voor elkaars cultuur.

Doelstelling en uitgangspunten

Bahasa Indonesia brengt de gebruikers tot een niveau dat nodig is om op een eenvoudige manier te kunnen communiceren in alledaagse situaties in Indonesië. De nadruk ligt op de grammaticale constructies van het alledaagse taalgebruik met de bijbehorende woordenschat. In de teksten, dialogen en oefeningen is uiteraard gekozen voor de meest gebruikte woorden in het Indonesisch.

Werkwijze

Deze cursus bestaat, behalve uit dit tekstboek, uit een oefenboek en een website.

Het tekstboek bevat elf lessen van gelijke opbouw en vier herhalingslessen. Iedere les begint met een luistertekst, gevolgd door een woordenlijst. De vertalingen van de tekst staan achter in het boek. Lees en beluister de teksten zo vaak mogelijk. Luister ook enkele keren naar de tekst zonder mee te lezen en zeg de zinnen na.

Naar aanleiding van deze teksten worden de basisregels van het Indonesisch uitgelegd. Het herkennen van het patroon is essentieel. Daarna worden de grammaticaregels met veel voorbeelden verder toegelicht.

Vervolgens leer je de regels toepassen in allerlei oefenopdrachten.

Achter in het tekstboek kun je een uitgebreid grammaticaal overzicht en woordenlijsten Indonesisch-Nederlands en Nederlands-Indonesisch raadplegen.

In het oefenboek en op de website www.coutinho.nl/indonesia staan oefeningen waarmee je zelfstandig kunt oefenen wat je in het tekstboek hebt geleerd. Van de oefeningen uit het oefenboek zijn achterin de antwoorden te vinden.

Op de website staan verder alle geluidsfragmenten, direct op de computer te beluisteren of te downloaden, bijvoorbeeld voor op een cd, een mp3-speler of een iPod.

Ook kunnen docenten er een gratis docentenhandleiding aanvragen.

Conventies en pictogrammen in dit boek

Vertalingen van de teksten zijn niet letterlijk (dit voorkomt rare constructies). Het Indonesisch letterlijk vertalen geeft heel kromme Nederlandse zinnen en andersom. Ook zinnen met ‘vader’ of ‘moeder’ zonder voornaamwoord erbij zijn niet letterlijk vertaald, omdat die in het Nederlands ouderwets aandoen.

In deze kaders worden de wetenswaardigheden van de Indonesische cultuur en gewoontes toegelicht.

Met dit pictogram wordt verwezen naar de geluidsfragmenten op de website.

1

Abjad dan ucapan

Aan het einde van deze les kun je:

- het Indonesische alfabet uitspreken en namen spellen;
- basisregels voor uitspraak herkennen en toepassen.

A photograph of a traditional wooden building with a stone base and a wicker basket in the foreground. The building has a wooden upper section with several small, rectangular, carved panels. The lower section is made of rough-hewn stone. In the foreground, a large, round, woven wicker basket sits on the ground. To the left, a small wooden table holds a framed picture and a small plaque with the word 'Bela' written on it. The scene is set outdoors on a dirt path.

Alfabet en uitspraak

Pengenalan inleiding

Als gevolg van hun gedeelde geschiedenis hebben het Nederlands en het Indonesisch een flink aantal woorden gemeenschappelijk. Het Nederlands telt zo'n vijfhonderd Indonesische woorden, zoals amok, goeroe en ketjap, en het Indonesisch zelfs zo'n tienduizend Nederlandse woorden. Een paar voorbeelden:

buku	boek	polisi	politie
sekolah	school	kantor	kantoor
wastafel	wastafel	lampu	lamp

Je spreekt dus eigenlijk al een beetje Indonesisch!

Evenals in het Nederlands wordt nu in het Indonesisch het Latijnse alfabet gebruikt. Het Indonesisch kent 26 letters. Vroeger hadden veel Indonesische talen een eigen schrift. Tegenwoordig worden onder meer het Balinese schrift, het Javaanse schrift, het Sundanese schrift en het Buginese schrift nog gebruikt. Ook het Arabische schrift is een tijdlang in Indonesië gebruikt, in een versie die speciaal aan het Maleis was aangepast.

ᮘ ᮙ ᮛ ᮜ ᮞ ᮟ ᮠ ᮡ ᮢ ᮣ ᮤ ᮥ ᮦ ᮧ ᮨ ᮩ ᮪ ᮫ ᮬ ᮭ ᮮ ᮯ ᮰ ᮱ ᮲ ᮳ ᮴ ᮵ ᮶ ᮷ ᮸ ᮹ ᮺ ᮻ ᮼ ᮽ ᮾ ᮿ ᮺ ᮻ ᮼ ᮽ ᮾ ᮿ ᮺ ᮻ ᮼ ᮽ ᮾ ᮿ

Balinees schrift

polisi

Dit is het Indonesische alfabet:

A	[a]	J	[djé]	S	[és]
B	[bé]	K	[ka]	T	[té]
C	[tjé]	L	[él]	U	[oe]
D	[dé]	M	[ém]	V	[vé]
E	[é]	N	[én]	W	[wé]
F	[éf]	O	[o]	X	[éks]
G	[gé]	P	[pé]	Y	[jé]
H	[ha]	Q	[koe]	Z	[zét]
I	[i]	R	[ér]		

Pengucapan uitspraak

De klinkers

De klinkers van het Indonesisch zijn: /a/, /i/, /u/, /e/ en /o/.

/a/ ligt tussen tussen de Nederlandse /a/ van *mat* en *laat*:

makan	eten
datang	komen
sama	hetzelfde

/i/ benadert de Nederlandse /ie/ in *niet*:

hari	dag
ini	dit
kami	wij

/u/ klinkt als de Nederlandse /oe/ in *moe*:

duduk	zitten
rumput	gras
baru	nieuw

1 abjad dan ucapan

/e/ wordt op twee manieren uitgesproken:

toonloos, als in de Nederlandse /e/ van *geluk*:

teman	vriend
besar	groot
senang	blij

toonhebbend, als in de Nederlandse /e/ van *gek* of van *beet*:

enak	lekker
meja	tafel
pendek	kort

Let op: er is geen apart teken om dit verschil in uitspraak aan te duiden, maar in goede woordenboeken wordt de toonhebbende /e/ vaak geschreven als **é**.

Soms komen beide vormen van /e/ in één woord voor. Bijvoorbeeld:

kemeja	overhemd
merdeka	vrij(heid)

/o/ klinkt als de Nederlandse /o/ in *hok*:

roti	brood
obat	medicijn
rokok	sigaret

/au/ klinkt als de Nederlandse /au/ in *kabeljauw*:

pulau	eiland
atau	of
kalau	als

/ai/ klinkt als /aai/ in het Nederlandse *taai*:

sampai	aangekomen
pantai	strand
satai	saté

Let op: In het informeel Indonesisch wordt /**au**/ vaak vervangen door /**o**/:

pulau	→ pulo	eiland
atau	→ ato	of
kalau	→ kalo	als

Let op: In de spreektaal wordt /**ai**/ vaak vervangen door /**e**/:

sampai	→ sampe	aangekomen
pantai	→ pante	strand
satai	→ sate	saté

De medeklinkers

De medeklinkers worden in het Indonesisch worden vrijwel allemaal hetzelfde uitgesproken als in het Nederlands. Er zijn enkele uitzonderingen:

/c/ is te vergelijken met de Nederlandse /tj/ in *tjokvol*:

coba	proberen
cuci	wassen
cucu	kleinkind

sate

pulau

1 abjad dan ucapan

/g/ wordt uitgesproken als de /g/ in het Engelse *game* of het Franse *garçon*:

guru	leraar
gila	gek
bagai	als

/h/ wordt duidelijk uitgesproken, ook aan het eind van een woord:

rumah	huis
basah	nat
marah	boos

In de spreektaal wordt /h/ soms niet uitgesproken:

(h)abis	op (niet meer)
li(h)at	kijken
ta(h)u	weten

/j/ klinkt als de Nederlandse /dj/ in *joint*:

jalan	straat
hujan	regen
jari	vinger

hujan

/kh/ klinkt als het Nederlandse /ch/ in *chaos*:

khas	typisch
akhir	einde
tarikh	jaartelling

tangan

/ng/ klinkt als de Nederlandse /ng/ in *jongen*:

bangun	opstaan
hidung	neus
tangan	hand

In /**ngg**/ worden de /**ng**/ en de /**g**/ als in *game* na elkaar uitgesproken:

tunggu	wachten
minggu	week
punggung	rug

/**ny**/ klinkt als de Nederlandse /nj/ in *plunje*:

nyonya	mevrouw
banyak	veel
nyanyi	zingen

/**sy**/ klinkt als het Nederlandse /sj/ in *sjouwen*:

syarat	voorwaarde
asyik	bezig zijn met

nyanyi

De klemtoon

De klemtoon ligt in het Indonesisch vrijwel altijd op de voorlaatste lettergreep:

<u>min</u>um	drinken
bi<u>as</u>a	normaal
se<u>der</u>hana	eenvoudig

De klemtoon verschuift naar de laatste lettergreep als in de voorlaatste lettergreep een toonloze /e/ voorkomt:

te<u>m</u>an	vriend
be<u>re</u>nan<u>g</u>	zwemmen
te<u>n</u>ang	rustig

Latihan oefeningen

1 **1 Uitpraak en alfabet**

Luister naar het alfabet en zeg de klanken na. (p. 15)

2 **2 Klinkers**

Luister naar de woorden en zeg ze na. (p. 15-17)

3 **3 Medeklinkers**

Luister naar de woorden en zeg ze na. (17-19)

4 **4 Klemtoon**

Luister naar de woorden en zeg ze na. (p. 19)

5 Uitspraak en alfabet

Spreek de woorden uit en spel ze.

- 1** bahasa
- 2** Indonesia
- 3** Belanda
- 4** belajar
- 5** buku
- 6** berbicara
- 7** punggung
- 8** kenyang

6 Alfabet

Spel de woorden.

- 1** Albert Heijn
- 2** Vincent van Gogh
- 3** Rembrandt van Rijn
- 4** Zacharias Jansen

7 Alfabet

Werk in tweetallen. Spel je eigen naam en adres. De ander luistert en schrijft de letters op.

5

8 Verstaan en spellen

Luister naar de woorden en schrijf ze op.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

9 Alfabet en spellen

Werk in tweetallen. Schrijf ieder vijf Indonesische woorden op. Spel dan om de beurt een woord, dat de ander opschrijft.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

berbicara

2

Tukar alamat

In deze les leer je hoe in Indonesië adresgegevens uitgewisseld worden.

Aan het einde van deze les kun je:

- adressen uitwisselen;
- zelfstandige naamwoorden gebruiken;
- persoonlijke voornaamwoorden herkennen en toepassen.

The background image shows a large, ancient stone structure, possibly a Mayan or Aztec pyramid or ceremonial platform, with a series of steps and a large circular opening. To the left, a portion of a stone statue is visible. The structure is set against a backdrop of a dense, green forested mountain range under a hazy sky. A small, modern light fixture is visible on the right side of the image.

Adressen uitwisselen

Teks Memperkenalkan diri

- Ahmad: **Halo, selamat pagi.**
- Frank: **Halo, selamat pagi.**
- Ahmad: **Nama saya Ahmad.**
- Frank: **Nama saya Frank.**
- Ahmad: **Anda orang Belanda?**
- Frank: **Saya orang Belgia.**
- Ahmad: **Anda bisa bahasa Indonesia?**
- Frank: **Saya bisa bahasa Indonesia, sedikit.**
- Ahmad: **Anda tinggal di Indonesia?**
- Frank: **Tidak, saya tinggal di Brussel.**

Informasi

Nama saya Ahmad Efendi.
Saya orang Indonesia.
Saya tinggal di Jakarta.
Alamat saya, Jalan Melati nomor 1.
Kode pos 13410.
Nomor telepon saya: 021-12344321.
Nomor HP saya: 0812345543.
Alamat surel: efendi@jakarta.id
Saya bekerja di Museum Wayang.
Saya selalu naik bus ke kantor.
Rumah saya tidak jauh dari museum.
Hobi saya membaca dan olahraga.